

Abstract - Kritik af TrR1967

I dette debatoplæg modstilles Tranekjær Rasmussens grundlæggende subjektivt idealistiske emnelære med en moderne objektiv og funktionalistisk behaviorisme.

Det hævdes i debatoplægget, at Tranekjær Rasmussen bygger på en ontologi, hvor den enkeltes oplevelser eller bevidsthed i form af fænomener eller emner er det primære, hvorefter der så via en rent sprogligt formidlet intersubjektiv sammenligningsprocedure defineres en afledt verden med offentlige eller fælles emner, herunder ting. Tranekjær Rasmussen erstatter således objektivitet med en rent verbal intersubjektivitet uden praktisk reference i virkelighedens tingsverden. Det kritiseres, at man derved fortaber den umiddelbart givne identitet af individuelle ting i tid og rum, uanset deres fænomenologisk fremtrædende egenskaber, som må være en forudsætning for al eksperimentel videnskab, også den psykologiske. Men også et dagligdags fænomen som uenighed kan ikke rummes i Tranekjær Rasmussens forståelse, fordi uenighedens genstand ikke kan identificeres uafhængigt af uenigheden, og det derfor ikke kan afgøres, om man er reelt uenige, eller blot taler om forskellige ting eller forhold.

Tranekjær Rasmussen ser ud til at kunne give plads til en mere objektiv behaviorisme i kombination med sin egen fænomenologiske emnelære, men hans forståelse af behaviorismen er (som følge af hans ontologiske monopol på psykologiske fænomener) rent "fysikalsk" og udelukker muligheden for en forståelse af objektiv adfærd som meningsfuld. Heroverfor søger oplægget så, bl.a. med inspiration i etologien, at formulere et funktionalistisk grundlag for at forstå objektivt givet adfærd som meningsfuld uden at skulle ty til Tranekjær Rasmussens verbale intersubjektive sammenligningsprocedure. (JM, 11. november 2009).